

נוסחאות נפל ואחיזת עיניים

● עמיהוד ישראל

ועידת-לונדון לפנינו לנסף-ניסוחים, חדשים לבקרים. אולם מעבר לכל פלאי הפלאים של "המומנטום" הקכה והדועך חליפות, בתנופת שרביטו של סאדאת, ומעל לכל ההתגמשויות-הסחוסיות של הממשלה, העובדות הבסיסיות מנקרות עיניים: סאדאת לא ויתר על אף-שעל מאדמתו "הקדושה", ואינו מתעתד לוו-תר על סנטימטר רבוע פלשהו מאדמתו "הקדושה" של חוסיין ו/או (נא למחוק את המיותר). ולמותר להוסיף ולהכביר מלים פלשהו על "קדושת" הגולן לאסד, מבלי להזדקק כבר לקדושת ירושלים לכוהני-הנפט מסעודיה ולסוחרי העבדים מנג'ד.

האמת - עגומה ועצובה מאוד עבור עם ישראל: ניטלו חזון והשראה מממ-שלת ישראל וגם משאבי המלל מוצו כמעט עד תום. אותם דברים מתלהמים, שהיו מנת חלקו של מנחם בגין בעבר, הפכו לקול דממה ותחינה דקה. היוזמה נסתלקה הימנה ממשלת צללים זו, והיא ספק נגרת ספק מתרפסת בפני כל בת-קול והינף עפעף היוצאים, בקקיץ או בדמיון מקודש-הקודשים, כביכול, מלישכתו של נשיא מצרים. ודוק: וזו אותה ממשלה שיריביה שפכו עליה קיתונות של לעג, וזקיפות-קומה ייחסו לה. אתמהה...

בדרום-לבנון. בתחום זה התבדתה, לעת עתה, האינטואיציה המפורסמת שלו, והירי-מן-המותן היה בבחינת כדור סרק. כשר-בטחון, הנותן את דין כשלו-נו, חייב היה עזר לפנות את כסאו, ולא ללכת עתה (!) "ולהכין את צה"ל למלחמה". אם רק עתה התפנה לעניין שולי זה, בדין שיסיק את המסקנות. אולם, כידוע, עולם השררה כמינהגו נוהג, ואין כופין על שרים התפטרות כגיגית, שפן באחריות קולקטיבית עסקינה, ובענייני בטחון - אין שר הבטחון אחראי (בגפו) ומכאן למדנו שאין מקום להתפטרותו. ומה לנו יותר מדו"ח ועדת אגרנט, שהטיל את כובד האשם על הדרג הצבאי בלבד. קיצורו של דבר, כל החפרפרות והנמושות, כביכול, שהסתערו על עזר וייצמן מחמת התבטאויותיו גרידא - החטיאו את המטרה. לעומת זאת, שטרה-פרעון של "מיבצע-ליטני" עוד יוצג לבעליו לגוב-יינא. בינתיים ממשיך סאדאת במדיניות "הפרד-ומשול". הנה אך זה העתיר נשיא מצרים מיקצת מחסדיו הסוציאלי-טיים על שמעון פרס, בתיווכו של היהודי-זיס קרייסקי, שיצר את ה'בונד' בין השניים. פרס יצא, כמובן מא-ליו, מעודד ואופטימי. ו"המומנטום" נמשך: זרחה השמש ובא השמש. עד שלא שקעה שמשו של פרס בווינה זרחה שמשו של וייצמן בזאלצבורג. ועוד

"תוכנית השלום" של בגין ומרכיב האוטונומיה שבה נפחו את נשמתם עוד לפני שיצאו לאויר העולם. זו קביעה שכבר אינה צריכה ראייה, שכן מאז כיקורו של סאדאת בירושלים התרחשו אירועים רבים שטפחו על פני האוטונו-מיה המוצעת, ולאחר תשעת חודשי הריונה הפומבי והטיפולים הגניקולוגיים והקוסמיים שנעשו בה - ההר הוליד עכבר; ומן המפורסמות הוא, שממשלת בגין עדיין דבקה באותה אוטונומיה, בבחינת הריון-מדומה, והיא מתפתלת ומתחבטת ביסורי הריון הנפל הזה, דבקה בבת-השעשועים שלא היתה ולא נבראה, מתייסרת בטרוניות חבוטות ואף תמקה מדוע כל המיילדים והמחות-נים (קרטר, קלאהן וכיו"ב), שקפצה עליהם - כביכול - שמחה רבה בשע-תו, פנו עורף, נטשו את אוטונומית-הנפל והתנערו מתמיכתם המדומה. המישגה האסטרטגי והטעות הטקטית כבר נעשו, וממשלת בגין מוצאת עצמה בקצה-דרך-ויתוריה, על סף התהום, עוד בטרם החל מו"מ ממשי עם מצרים. ומכיון שכך, המצב עגום, הסיכויים קודרים והתחזיות הסבירות הן שליליות. אך טבעי הוא, אליבא דממש-לה פושלת זו, שהיא נתלית בכל קנה-קש, בכל עפעף ומצמוץ היוצאים מלישכתו של הספינפס סאדאת לחידוש המו"מ, לניסוח הצהרת-כוונות, לדיונים דו-צדדיים גרידא, או להידינות על "שלום-כולל", להבדיל. בסופו של דבר, נשמטה מקמשלת בגין כל יוזמה של ממש, והאופציות (זו מילת הקסמים) העומדות לרשותה הן מצומצמות ביותר ושואפות לאפס. על רקע פסימי זה אין תימה, שממשלה זו הפסידה את המערכה על דעת הקהל העולמית, אותה דעת-קהל ואותה מערכת הסברה שמנחם בגין ייחס להן חשיבות מירבית ערב המהפך הפוליטי. דא עקא, שהפסד זה אינו נובע מיצירת התנאים לסילוקו של מר שמואל כץ ממנגנון ההסברה, אלא מעצם היתפ-סותה והיצמדותה של ממשלת בגין לאותה תוכנית-שלום, שטוב היה לה שלא נולדה משנולדה. ואם, אכן, הויתור המיקדמתי על סיני ופתיון האוטונומיה הונו את האתנן להבאתו של סאדאת לירושלים, כי אז עדיף היה שנשיא מצרים ייכבד ויישב בביתו. שכן צאו וראו ב"מלחמות-היהודים" החריפות שתכפו עלינו מאז הופעתו של תימסח-הנילוס במי-השילוח. היחסים וחילוקי הדעות בתוך הממשלה הזאת הם בחזקת בוקה ומבוקה, יש פוציפה והרבה מצפצפים על הממשלה. אליבא דאמת, איני רואה מדוע יצא הקצף על שר הבטחון, עזר וייצמן. האמנם משום שיוחסה לו ההתבטאות, כי ראש הממש-לה ושר-החץ טועים ומטעים? והלוא רוח אלוהים פקדה את עזר וייצמן בהישירו את מבטו לעבר סאדאת ובקובעו בהארה עליונה, כי הנ"ל חפץ בשלום. וכידוע, אין מוקיעין שר ששר-תה עליו השכינה ובברק אינטואיטיבי פסק את פסוקו. אם עזר וייצמן התחייב בכורסת-שררתו, כי אז מן הדין היה שיפטר בגין אחריותו למיבצע-הנפל